

Covid-19: Commissie presenteert gecoördineerde Europese respons om de economische gevolgen van het Coronavirus tegen te gaan*

Brussel, 13 maart 2020

Covid-19 is een ernstige noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid voor onze burgers, samenlevingen en economieën, met besmettingen in alle lidstaten. Het veroorzaakt een grote economische schok voor de EU. Daarom presenteert de Commissie vandaag een onmiddellijke respons om de sociaal-economische gevolgen van de uitbraak van Covid-19 te beperken, in de vorm van een gecoördineerde Europese respons.

De Commissie zal gebruik maken van alle instrumenten waarover zij beschikt, om de gevolgen van de pandemie te beperken, met name:

- zorgen voor de noodzakelijke bevoorrading van onze gezondheidssystemen, door de integriteit van de eengemaakte markt en van de productie en distributie van de waardeketens te vrijwaren;
- de bevolking ondersteunen zodat er geen sprake is van onevenredige gevolgen voor het inkomen en de werkgelegenheid, en voorkomen dat deze crisis blijvende gevolgen heeft;
- ondernemingen ondersteunen en ervoor zorgen dat de liquiditeit van onze financiële sector de economie kan blijven ondersteunen;
- en de lidstaten in staat stellen op gecoördineerde wijze doortastend te handelen, door gebruik te maken van de volledige flexibiliteit die onze staatssteunregeling en het stabiliteits- en groeipact bieden.

Commissievoorzitter Ursula **von der Leyen**: " *De Coronavirus-pandemie is een beproeving voor ons allemaal. Dit is niet alleen een ongekennde uitdaging voor onze gezondheidszorgstelsels, maar ook een grote schok voor onze economieën. Het vandaag aangekondigde belangrijke economische pakket heeft betrekking op de situatie van vandaag. Naarmate de situatie zich ontwikkelt, staan we klaar om meer te doen. We zullen alles doen wat nodig is om de Europeanen en de Europese economie te ondersteunen.*"

Flexibiliteit van het staatssteunkader

De belangrijkste budgettaire respons zal komen vanuit de begrotingen van de lidstaten. De EU-regels inzake staatssteun stellen de lidstaten in staat burgers en bedrijven, met name kmo's, die economische moeilijkheden ondervinden als gevolg van Covid-19, snel en doeltreffend te ondersteunen.

De lidstaten kunnen brede steunmaatregelen ontwerpen die in overeenstemming zijn met de EU-regels. Ten eerste kunnen zij maatregelen treffen zoals loonsubsidies en de schorsing van de betaling van vennootschapsbelasting, btw of sociale bijdragen. Daarnaast kunnen lidstaten financiële steun rechtstreeks aan consumenten toekennen, bijvoorbeeld bij afgelaste diensten of tickets die niet worden terugbetaald door het desbetreffende bedrijf. Op grond van de staatssteunregels van de EU kunnen de lidstaten bedrijven helpen die kampen met liquiditeitstekorten en dringend reddingssteun nodig hebben. Artikel 107, lid 2, onder b), van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie geeft de lidstaten de mogelijkheid bedrijven te compenseren voor schade die rechtstreeks het gevolg is van uitzonderlijke omstandigheden, waaronder maatregelen in sectoren zoals de luchtvaart en het toerisme.

Momenteel zijn de gevolgen van de uitbraak van Covid-19 in Italië van dien aard en omvang dat artikel 107, lid 3, onder b), van het Verdrag kan worden ingeroepen. De Commissie kan aanvullende nationale steunmaatregelen goedkeuren om een ernstige verstoring in de economie van een lidstaat te verhelpen.

Bij de beoordeling van het gebruik van artikel 107, lid 3, onder b), voor andere lidstaten zal de Commissie een soortgelijke aanpak volgen. De Commissie werkt momenteel aan een specifiek rechtskader in verband met artikel 107, lid 3, onder b), dat in geval van nood kan worden aangenomen.

De Commissie staat paraat om met alle lidstaten samen te werken om ervoor te zorgen dat eventuele nationale steunmaatregelen in verband met de uitbraak van het Covid-19-virus tijdig kunnen worden

ingezet.

Flexibiliteit van het Europees begrotingskader

De Commissie zal de Raad voorstellen om de volledige flexibiliteit van het EU-begrotingskader toe te passen voor de maatregelen die nodig zijn om de uitbraak van het Coronavirus in te dammen en de negatieve sociaal-economische effecten ervan te verzachten.

Ten eerste is de Commissie van mening dat de Covid-19-pandemie kan worden aangemerkt als een "buitengewone gebeurtenis die buiten de macht van de regering valt". In dat geval kunnen uitzonderlijke uitgaven worden gedaan om de uitbraak van Covid-19 in te perken, zoals uitgaven voor gezondheidszorg en gerichte steun voor bedrijven en werknemers.

Ten tweede zal de Commissie aanbevelen de begrotingsinspanningen die de lidstaten moeten doen, aan te passen in geval van negatieve groei of een sterke daling van de activiteit.

Ten slotte staat de Commissie klaar om een voorstel bij de Raad in te dienen ter activering van de algemene crisisclausule om algemenere begrotingsmaatregelen mogelijk te maken. In overleg met de Raad kan worden besloten de door de Raad aanbevolen begrotingsaanpassing te schorsen bij ernstige economische neergang in de eurozone of in de EU als geheel.

Waarborgen van de solidariteit op de eengemaakte markt

Alleen met solidariteit en een gecoördineerde Europese oplossing zullen wij in staat zijn deze noodsituatie op het gebied van de volksgezondheid doeltreffend te beheren. Solidariteit staat in deze crisis centraal, met name om ervoor te zorgen dat essentiële goederen, die nodig zijn om de gezondheidsrisico's van de uitbraak te beperken, alle mensen in nood kunnen bereiken. Het is van cruciaal belang samen te werken om de productie, de opslag, de beschikbaarheid en het rationele gebruik van medische beschermingsuitrusting en geneesmiddelen in de EU, op een open en transparante manier te garanderen, in plaats van eenzijdige maatregelen te nemen die het vrije verkeer van essentiële goederen beperken.

De Commissie neemt daartoe alle noodzakelijke maatregelen, onder meer door de lidstaten richtsnoeren te verstrekken over de manier waarop zij adequate controlemechanismen kunnen opzetten om de bevoorradingszekerheid te waarborgen, door een versnelde gezamenlijke aanbestedingsprocedure voor deze goederen te starten en door een aanbeveling uit te vaardigen over beschermingsuitrusting zonder CE-markering.

De uitbraak van Covid-19 heeft ook een grote invloed op onze vervoerssystemen, gezien de nauwe onderlinge verbondenheid van de Europese toeleveringsketens, die berust op een uitgebreid netwerk van vrachtvervoersdiensten over land, op zee en in de lucht. De Commissie werkt samen met de lidstaten om de aanvoer van essentiële goederen over de landgrenzen te waarborgen. De internationale en de Europese luchtvaartsector is bijzonder hard getroffen. Zoals voorzitter Von der Leyen op 10 maart reeds heeft aangekondigd, stelt de Commissie, om de economische en ecologische gevolgen van de uitbraak te helpen verzachten, vandaag gerichte wetgeving voor om luchtvaartmaatschappijen tijdelijk te ontheffen van de "use-it-or-lose-it"-regel, op grond waarvan zij binnen een bepaalde periode ten minste 80 % van hun luchthavenslots moeten gebruiken om deze voor het volgende jaar te behouden.

Tot slot onderhoudt de Commissie contacten met de lidstaten, internationale autoriteiten en belangrijke EU-branchorganisaties om de gevolgen van de crisis voor de toeristische sector te monitoren en steunmaatregelen te coördineren.

EU-begrotingsmiddelen inzetten

Om onmiddellijke hulp te bieden aan zwaar getroffen kmo's, zal de EU-begroting haar bestaande instrumenten inzetten om deze bedrijven te ondersteunen met liquiditeit, als aanvulling op de op nationaal niveau genomen maatregelen. In de komende weken zal 1 miljard euro uit de EU-begroting als garantie worden overgeheveld naar het Europees Investeringsfonds om banken te stimuleren liquiditeit te verschaffen aan kmo's en midcaps. Dit zal ten minste 100 000 Europese kmo's en kleine midcap-ondernemingen helpen met ongeveer 8 miljard euro aan financiering. Wij zullen ook aflossingsvrijstelling verlenen aan getroffen bestaande debiteuren.

Gevolgen voor de werkgelegenheid beperken

We moeten werknemers beschermen tegen werkloosheid en inkomensverlies om blijvende gevolgen te vermijden. De Commissie staat paraat om de lidstaten hierbij te helpen, met name door bevordering van regelingen voor arbeidstijdverkorting en programma's voor om- en bijscholing die in het verleden doeltreffend zijn gebleken.

De Commissie zal verder vaart zetten achter de opstelling van het wetgevingsvoorstel voor een Europees herverzekeringstelsel voor werklozen, ter ondersteuning van het beleid van de lidstaten

voor het behoud van banen en vaardigheden.

Daarnaast zal het Corona-investeringsinitiatief de inzet van het Europees Sociaal Fonds vergemakkelijken, dat gericht is op de ondersteuning van werknemers en de gezondheidszorg.

Ook kan een beroep worden gedaan op het Europees Fonds voor aanpassing aan de globalisering ter ondersteuning van ontslagen werknemers en zelfstandigen in het kader van de huidige en de toekomstige verordening. In 2020 is hiervoor tot 179 miljoen euro beschikbaar.

Corona-investeringsinitiatief

De Commissie stelt voor in het kader van het cohesiebeleid 37 miljard euro te bestemmen voor de bestrijding van de Coronacrisis. Daartoe wil de Commissie voor dit jaar afzien van haar verplichting om de lidstaten te verzoeken ongebruikte voorfinanciering van de structuurfondsen terug te betalen. Hierbij gaat het om ongeveer 8 miljard euro uit de EU-begroting, die lidstaten zullen kunnen gebruiken in aanvulling op 29 miljard euro aan structurele financiering in de hele EU. Dit zal leiden tot een daadwerkelijke verhoging van de investeringen voor 2020 en tot vervroegde inzet van de momenteel nog niet toegewezen 28 miljard euro aan middelen voor het cohesiebeleid in het kader van de cohesiebeidsprogramma's voor 2014-2020. De Commissie verzoekt het Europees Parlement en de Raad dit voorstel snel goed te keuren, zodat het in de komende twee weken kan worden aangenomen.

Daarnaast stelt de Commissie voor het toepassingsgebied van het Solidariteitsfonds van de EU uit te breiden tot volksgezondheids crises, zodat de zwaarst getroffen lidstaten hierop een beroep kunnen doen. In 2020 is hiervoor tot 800 miljoen euro beschikbaar.

Meer informatie

[Memo: Gecoördineerde Europese respons op het Coronavirus — Vragen en antwoorden](#)

[Factsheet: EU-respons op het Coronavirus](#)

[Mededeling over de economische aspecten van de Covid-19-crisis](#)

[Bijlage bij de mededeling over de economische aspecten van de Covid-19-crisis](#)

[Voor een verordening inzake het Corona-investeringsinitiatief](#)

[Voorstel voor een verordening betreffende luchthavenslots](#)

[Voorstel voor een verordening inzake financiële bijstand aan lidstaten en landen die over toetreding tot de Unie onderhandelen die zwaar worden getroffen door een ernstige noodsituatie voor de volksgezondheid](#)

[Website over het Coronavirus](#)

*Bijgewerkt 13-3-2020, 17:22

IP/20/459

Contactpersoon voor de pers:

[Eric MAMER](#) (+32 2 299 40 73)

[Dana SPINANT](#) (+32 2 299 01 50)

[Vivian LOONELA](#) (+32 2 296 67 12)

[Marta WIECZOREK](#) (+32 2 295 81 97)

[Arianna PODESTA](#) (+32 2 298 70 24)

Voor het publiek: [Europe Direct](#) per telefoon [00 800 67 89 10 11](#) of [e-mail](#)

Related media

 [Press conference of Ursula von der Leyen, President of the European Commission, Margrethe Vestager and Valdis Dombrovskis, Executive Vice-Presidents of the European Commission](#)